

**MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Jarosław Duda**

Warszawa, 26.03.2010

BON - IV - 073 - 6 - 2 - MM/ZW/10

RAJOWE BIURO WYBORCZE
Wysłano dnia 21.04.2010 r.
Reg. awy Z.P.O.W.-062-11/10

**Pan
Kazimierz Wojciech Czaplicki
Sekretarz
Państwowej Komisji Wyborczej**

Odpowiadając na Pana pismo z dnia 22 lutego 2010 r. (znak: ZPOW-062-11/10), uprzejmie wyjaśniam, iż zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (j.t. Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, z późn. zm.) osobami niepełnosprawnymi są osoby, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem:

- 1) o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (znacznego, umiarkowanego lub lekkiego), wydawanym przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, lub
- 2) o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, wydawanym przez organy orzekające Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, lub
- 3) o niepełnosprawności, wydanym przed ukończeniem 16 roku życia przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Osobami niepełnosprawnymi w rozumieniu ustawy *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* są również osoby, które przed dniem 1 stycznia 1998 r., tj. dniem wejścia w życie przedmiotowej ustawy, zostały zaliczone do jednej z grup inwalidów przez Komisje Lekarskie do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia (KIZ) oraz odpowiednie organy orzecznicze Ministerstwa Obrony Narodowej (MON) i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA), a także osoby uznane za niezdolne do pracy w gospodarstwie rolnym przez organy orzecznicze Kasy Rolniczego

Ubezpieczenia Społecznego (KRUS), pod warunkiem, że przed tą datą orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów lub niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym nie utraciło mocy.

Zasady „przekładania” orzeczeń organów rentowych na orzeczenia o stopniu niepełnosprawności regulują przepisy art. 5 i art. 62 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*.

Zgodnie z art. 5 przedmiotowej ustawy orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1, jest traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1, jest traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- 4) częściowej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 3, oraz celowości przekwalifikowania, o którym mowa w art. 119 ust. 2 i 3 ustawy wymienionej w pkt 1, jest traktowane na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Natomiast stosownie do art. 62 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, orzeczenie o zaliczeniu do:

- 1) I grupy inwalidów traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) II grupy inwalidów traktowane jest na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- 3) III grupy inwalidów traktowane jest na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Z kolei osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za niepełnosprawne, z tym że:

- 1) osoby, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny, traktuje się jako zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 2) pozostałe osoby traktuje się jako zaliczone do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Jednocześnie pragnę poinformować, iż zgodnie z art. 5a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych osoby posiadające ważne orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów, niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym oraz orzeczenia o niezdolności do pracy, mogą składać do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności i wskazań dla celów korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów. W tym celu powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności wydaje orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień, w którym stopień niepełnosprawności określa się na podstawie przedłożonego orzeczenia, zgodnie z zasadami określonymi w art. 5 i 62 przedmiotowej ustawy, oraz ustala się wskazania stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych uzasadniających korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Uwzględniając powyższe oraz rozwiązania przyjęte na gruncie przepisów art. 49a ust. 1 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, z późn. zm.) i art. 40a ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.), dokumentami potwierdzającymi status osoby niepełnosprawnej, uprawnionej do udzielenia pełnomocnictwa są:

- 1) orzeczenia o zaliczeniu do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- 2) orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień zaliczające do stopnia znacznego i umiarkowanego,
- wydane przez powiatowe/miejskie i wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności (do 31 grudnia 2001 r. zespoły te nosiły nazwę zespołów do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności),
- 3) wyrok sądu pracy i ubezpieczeń społecznych zmieniający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- 4) legitymacja osoby niepełnosprawnej w stopniu znacznym lub umiarkowanym, której wzór stanowi załącznik nr 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 139, poz. 1328, ze zm.).

W przypadku orzeczeń organów rentowych dokumentami potwierdzającymi status osoby niepełnosprawnej, uprawnionej do udzielenia pełnomocnictwa będą w mojej ocenie:

- 1) orzeczenia organów orzecznich ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, niezdolności do samodzielnej egzystencji oraz całkowitej niezdolności do pracy, z zastrzeżeniem, że częściowa niezdolność do pracy orzeczona w okresie od 1 stycznia 1998 r. do 16 sierpnia 1998 r. jest traktowana do czasu upływu ważności orzeczeń na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ówczesną treścią art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 776);
- 2) orzeczenia KIZ, orzeczenia organów orzecznich MON i MSWiA o zaliczeniu do I i II grupy inwalidów,
- 3) orzeczenia organów orzecznich KRUS o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym z prawem do zasiłku pielęgnacyjnego.

Ponieważ rozwiązania przyjęte na gruncie wskazanych ordynacji wyborczych nie uwzględniają występującego w przepisach art. 62 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* ogranicznika czasowego (orzeczenia wydane do 1 stycznia 1998 r.) w mojej ocenie dokładnych informacji na temat nazewnictwa dokumentów potwierdzających posiadanie w/w orzeczeń powinny udzielić organy orzecznice Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W związku z powyższym proponuję zwrócić się bezpośrednio do w/w organów o udzielenie przedmiotowych informacji.

Jednocześnie deklaruję dalszą gotowość współpracy w szczególności, w przypadku gdyby zaistniały jakiegokolwiek problemy interpretacyjne na gruncie „przekładania” orzeczeń organów rentowych na orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Będę również zobowiązany za przekazanie informacji uzyskanych w tym zakresie od rentowych organów orzecznich.

Z szacunkiem

SEKRETARZ STANU
Pełnomocnik Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych

Jarostaw Dudz